

Debreceni Ítéltábla

Bf.I.57/2021/10. szám

A Debreceni Ítéltábla, mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2021. április 26. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A befolyással üzérkedés büntette és más bűncselekmény miatt Terhelt1 és társa ellen folyamatban lévő büntetőügyben a Debreceni Törvényszék helyesen 2020. november 9. napján kihirdetett 9.B.90/2019/144. számú ítéletét helybenhagyja.

A tárgyalási napok között a 2020. július 2. napját és a 2020. november 9. napját is feltünteti, és a folytatólágosságra utalást a tárgyalást illetően mellőzi.

Terhelt1 I. r. vádlott esetében a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a 2020. február 1. napjától 2020. november 9. napjáig beszámítani rendelt előzetes fogvatartásban töltött idő mellett az ítéltábla a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítani rendeli a 2020. november 9. napjától 2021. január 6. napján előzetes fogvatartásban töltött időt is.

A másodfokú eljárásban 12.000,- (tizenkettőezer) forint Terhelt1 I. r. vádlottat terhelő bűnügyi költség merült fel.

I n d o k o l á s

[1] A Debreceni Törvényszék helyesen 2020. november 9. napján kihirdetett 9.B.90/2019/144. számú ítéletével Terhelt1 I. r. vádlottat bűnösnek mondta ki a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény (a továbbiakban: Btk.) 299. § (1) bekezdésébe ütköző, de a (2) bekezdés b) és c) pontjai szerint minősülő és büntetendő 2 rb. befolyással üzérkedés büntetében, melyből 1 rb. folytatólágosan elkövetett. Ezért halmazati büntetésül 3

év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre, mellékbüntetésül 3 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá vele szemben 8 millió Ft összeg erejéig vagyonekmozgást rendelt el.

A kiszabott szabadságvesztés büntetésbe az I. r. vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt beszámítani rendelte. Rögzítette, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontját a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napban állapítja meg.

[2] Terhelt2 II. r. vádlott bűnösségét folytatólagosan elkövetett befolyás vásárlása büntettségben (Btk. 298. § (1) bekezdésének a) pontja, (1a) bekezdés) állapította meg. Ezért 400 napi tétel pénzbüntetésre ítélte. Egynapi tétel összegét 1000 Ft-ban határozta meg. Kimondta, hogy az így kiszabott 400.000 Ft pénzbüntetést meg nem fizetése esetén 400 nap fogházban végrehajtandó szabadságvesztésre kell átváltoztatni.

[3] Rendelkezett az eljárás során lefoglalt bűnjelék sorsáról, illetőleg a bűnügyi költség viseléséről.

[4] Az ítélet ellen az ügyész, mind a két vádlott terhére büntetésük súlyosítása érdekében jelentett be fellebbezést. Az I. r. vádlott védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan eltérő tényállás megállapításáért, illetőleg eltérő minősítésért fellebbezett, enyhítés érdekében is. A II. r. vádlott védője enyhítésért jelentett be jogorvoslatot, intézkedés alkalmazása végett.

[5] A fellebbviteli főügyészség a bejelentett ügyészi fellebbezést fenntartotta, és jelezte, hogy az I. r. vádlott vonatkozásában a törvényszék ítéletének teljeskörű felülbírálatára kell sort keríteni a másodfokú eljárásban, míg a II. r. vádlottat illetően korlátozott felülbírálat az irányadó.

[6] A II. r. vádlott védője az ítéltáblához benyújtott fellebbezése indokolásában indítványozta, hogy ellentétben a fellebbviteli főügyészség átiratában foglaltakkal védence személyét érintően csak azt a tényt vegye figyelembe, miszerint Terhelt2 II. r. vádlott önként tett bejelentést a rendőrségen, ennek hatására indult meg a büntetőeljárás.

[7] Az I. r. vádlott védője az ítéltáblához 7-es sorszám alatt eljuttatott fellebbezése indokolásában kitért arra, hogy mind jogi és ténybeli okból, mind az ítélet I.r. vádlottat érintő teljes rendelkezése, valamint az indokolása miatt terjesztette elő fellebbezését.

A felmentés végett bejelentett jogorvoslat keretében kiemelte, hogy a büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban: Be.) 7. § (1) bekezdése értelmében a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. A védő álláspontja szerint a törvényszék által megállapított tényállás logikai hibában szenved, teljes mértékben hiányos, felderítetlen. A védencre tett terhelő vallomások – bár a II. r. vádlott és tanú 11 tanú folyamatosan változtatta – figyelembe vette, míg a védence ártatlanságára vonatkozó információkat figyelmen kívül hagyta. Mind a vád, mind az ítélet gyakorlatilag a II. r. vádlott

által előadottakon alapszik. Miután a törvényszék egy teljesen hiányos, illetve valótlan tényállásból, közvetlen bizonyítékok nélkül hozott ítéletet, így az teljes mértékben jogsértő.

[8] Az I. r. vádlott védője beadványában külön foglalkozott a rendelkezésre álló bizonyítékokkal, ennek keretében utalt arra, hogy a tanúvallomások jelentős része közvetett információkat tartalmaz, illetőleg vannak olyan tanúk is, akik egyáltalán nem is ismerik védencét. A védő kifogásolta, hogy a II. r. vádlott szavahihetőségét nem ellenőrizte a törvényszék teljeskörűen, itt a II. r. vádlott feleségének előadására, továbbá tanú13 tanúvallomására hivatkozott. A védő hangsúlyozta, hogy maga tanú11 tanú is kételkedett a II. r. vádlott szavahihetőségében, aki előadta, hogy ismeri ...-ot a ... Bank vezérigazgatóját, azonban soha nem sikerült vele összehoznia találkoztót, erről egyebekben tanú20 is ugyanezt nyilatkozta. Időközben a II. r. vádlottal szemben a Debreceni Járásbíróság marasztaló ítéletet hozott, így mindezek megkérdőjelezzik a II. r. vádlott szavahihetőségét. Nem életszerű, hogy valaki folyamatosan bármilyen papír nélkül, kizárólag ígéretekre több millió forintos összegeket átadjon.

tanú11 tanú mind a törvényszéken, mind a nyomozati szakban tett vallomásában kölcsönökről beszélt, és nem kenőpénzről, illetve a mai napig is tartozásként tartja számon a kérdéses összeget. A tanú az eljárás során azt is hangsúlyozta, hogy részéről a cég1 vonatkozásában nem történt pénz átadása. Ez alapján Terhelt1 I. r. vádlott nem kapott olyan jogtalan vagyoni előnyt, amelyért cserébe a hivatali kapcsolatait latba vetette volna. Egyebekben ezen kölcsönadás folytán eljárás is van folyamatban védencc ellen csalás miatt a Debreceni Járásbíróság előtt, ezért a védelem indítványozza a tényállás szempontjából ezen mozzanat figyelmen kívül hagyását.

A védelem a tanúvallomások közül indítványt tett tanú20 tanú vallomásának kirekesztésére, mert a tanú az I. r. vádlottal, édesapjával megromlott viszonya után ment a rendőrségre tanúvallomást tenni, anélkül, hogy meggyőződött volna arról, miszerint a két vádlott között lett volna bármilyen pénzmozgás, azt csak reálisnak tartja. A kérdéses tanú édesapja, az I. r. vádlott szerencsejáték-függőségére tett kijelentést, azonban a szakértői vélemény ezt nem támasztotta alá.

[9] Terhelt1 I. r. vádlott védője fellebbezése indokolásában kitért hiányzó tényállási elemekre. A védő szerint a befolyással üzérkedés bűncselekmény megvalósulásának feltétele az, hogy a "befolyást vásárló" (azaz tanú11 tanú, illetve Terhelt2 II. r. vádlott) elhiggye az elkövetőnek, miszerint valóban képes hivatalos személy befolyásolására és a jogtalan előnyt neki ezen okból kifolyólag adja. Nem tűnik hihetőnek, hogy tanú11 tanú azt gondolta: miniszteri szintű személyek kerülnek majd befolyásolásra egy banki hitel elintézéséhez (még ha nagyobb összegű hitelről is lett volna szó). Megjegyzendő tény ugyanakkor, hogy ellenkező esetben nem maradhat el a befolyást vásárló személy felelősségre vonása, méghozzá a befolyás vásárlása miatt, márpedig ezen bűncselekményt az ügyészség kizárólag a II. r. vádlott terhére rója.

Ami a hivatalos személy befolyásolására való hivatkozást illeti, nincs konkrét bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az I. r. vádlott kifejezetten azt mondta volna, miszerint az általa megemlélt hivatalos személyek közül bárkit befolyásolni fog majd. A tőle kért segítség egyáltalán nem erre irányult.

A törvényi tényállás további eleme a hivatalos személy befolyásolására való hivatkozással jogtalan előny kérése, illetve annak, vagy az ígéretének elfogadása. Az, hogy tanú11 tanú

adott át pénzüsszegeket I. r. vádlottnak, nem vitatott. Ugyanakkor ezen pénzüsszegek egyike sem kapcsolható össze azzal, hogy segített a hitelügyintézésben. A kölcsön nem minősül a befolyással üzérkedés szempontjából vagyoni előnynek. A II. r. vádlott tekintetében pedig az sem került bizonyításra, hogy egyáltalán átadott pénzt Terhelt1 I. r. vádlottnak.

[10] A védő álláspontja szerint az alapeseti törvényi tényállás ki nem merülése miatt tehát nem lehet szó bűncselekményről, így a minősített eset megállapítására sem kerülhet sor. Az I. r. vádlott egyébként sem állította magáról, hogy jelenleg aktív szolgálati viszonyban áll. Nem tényállásszerű, ha valaki a korábbi hivatalos személy minőségéről beszél, és nem az, ha nem említi meg, hogy ezen minőséget fel fogja használni a bűncselekmény elkövetéséhez. Ami a másik minősítő körülményt, az üzletszerű elkövetést illeti, ehhez annak bizonyítása volna szükséges, hogy Terhelt1 I. r. vádlott korábban követett már el ugyanolyan, vagy hasonló bűncselekményeket és ezek révén rendszeres haszonszerzésre törekedett. Az előbbi két feltétel egyike sem került bizonyításra, így tehát összességében a védő az I. r. vádlott esetében az elsőfokú ítélet megváltoztatására tett indítványt, védencének felmentését indítványozta.

[11] Az ítéltábla a Be. 599. § (1) bekezdése szerinti nyilvános ülésen a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt teljes terjedelmében bírálta felül az I. r. vádlottal szemben a Be. 590. § (1), (2) bekezdése alkalmazásával, míg a II. r. vádlott esetében a korlátozott fellebbezésre figyelemmel a Be. 590. § (3) bekezdésére tekintettel csak a fellebbezéssel sérelmezett rendelkezés vonatkozásában bírálta felül (büntetés súlyosítása, illetőleg enyhítése), alkalmazva a Be. 590. § (5) bekezdésében és (7) bekezdésében rögzítetteket is.

[12] A felülbírálat során az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályok maradéktalan betartásával ügyfelderítési kötelezettségének hiánytalanul eleget tett, sem abszolút, sem relatív eljárási szabálysértést nem követett el. A II. r. vádlottat érintően az ítéltábla a Be. 590. § (5) bekezdésének a) pontjára is figyelemmel volt.

[13] A másodfokú bíróság arra a meggyőződésre jutott, hogy a törvényszék a tárgyalásán megvizsgált bizonyítékokat egyenként és összességükben is okszerűen, a logika szabályait szem előtt tartva értékelte, ezért az általa rögzített tényállás az I. r. vádlottat illetően megalapozott, az irányadó a másodfokú eljárásban a Be. 591. § (1) bekezdése nyomán.

[14] A tényállás [13] bekezdésében és [19] bekezdésében elírás okán ellenben a cég1 Kft. tüntetendő fel.

[15] Terhelt2 II. r. vádlottat érintően szükséges kitérni arra, hogy a korlátozott felülbírálat keretében a Be. 591. § (2) bekezdésének a) pontja értelmében a másodfokú bíróság nem vizsgálja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozottságát, és a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapítja, ha a fellebbezést kizárólag a Be. 583. § (3)

bekezdése alapján jelentették be. Ilyenkor az ítélet indokolása nem kell, hogy tartalmazza a bizonyítékok értékelését (Be. 562. § (2) bekezdése).

A II. r. vádlott személyi körülményeinél ugyanakkor feltüntetendő, hogy 2021. január 18. napján töltötte le csalási cselekményéért a szabadságvesztés büntetését.

[16] Az elsőfokú bíróság az I. r. vádlottnál a bizonyítékok értékelése során az ellentmondásokat feloldotta, részletes indokát adta annak, hogy a tényállás megállapításánál mely bizonyítékokat és miért vett figyelembe. A tényállás megállapításánál nemcsak a közvetlen, hanem a közvetett bizonyítékok is meghatározóak. Ellentétben a védelem álláspontjával, a törvényszék széles körű bizonyítást folytatott le, külön foglalkozott a vádlottak szavahihetőségével. Az ügyben rendkívüli jelentősége van annak, hogy a II. r. vádlott amikor feljelentést tett a rendőrségen Terhelt I. r. vádlottal szemben, önmaga ellen is bejelentéssel élt és a későbbiekben mind a nyomozás, mind a bírósági eljárás során beismerte a terhére rótt bűncselekmény elkövetését, bűnösnek érezte magát.

A tárgyaláson való jelenlét jogáról le is mondott a II. r. vádlott.

[17] Az ítélet indokolásában ugyanakkor javítandó a [123] bekezdésben a II. r. vádlott megjelölés leírási hiba okán, helyette az I. r. vádlott neve szerepeltetendő.

[18] A megalapozott tényállás esetén a másodfokú eljárásban a bizonyítékok felülrértékelésének tilalma folytán a Be. 593. § (1) bekezdése – (3) bekezdéséből következően az I. r. vádlottat illetően a felmentésre irányuló fellebbezés eredményre nem vezethet.

[19] A II. r. vádlott vonatkozásában megjelölendő a Be. 590. § (5) bekezdésének b) pontja is, melyre figyelemmel az irányadó tényállás mellett a II. r. vádlott felmentésének vagy vele szemben az eljárás megszüntetésének lehetősége nem merült fel.

[20] Az elsőfokú bíróságnak a vádlottak bűnösségére vont következtetése helytálló, cselekményeik minősítése törvényes.

[21] A cselekmények minősítésénél a Be. 590. § (5) bekezdésének c) pontja felhívandó a II. r. vádlottnál a korlátozott felülbírálat miatt.

[22] Az ítéltábla teljes mértékben egyetértett az első fokon eljáró törvényszék azon érvelésével, hogy jelen esetben az I. r. vádlott arra hivatkozva kért, majd fogadott el jogtalan előnyt, hogy a vele, illetve édesapjával közvetlen, illetve jó kapcsolatot ápoló minisztereket befolyásolva juttatja a II. r. vádlott cégét komoly állami beruházások alvállalkozói közé, illetve juttatja tanúll tanút gyakorlatilag minimális önerő ellenére banki hitelhez, tőkebefektetőhöz.

Az ítéltábla e körben rámutat arra, hogy csak annak a büntetőjogi felelősségéről dönthet, akivel szemben az ügyészség vádat emel.

[23] A büntetés kiszabása során irányadó körülményeket az első fokon eljáró bíróság csaknem kimerítően felsorolta, a [182] bekezdésben azonban Terhelt I. r. vádlottnál súlyosító körülmény a terhére rótt cselekmények többszörös minősülése is.

[24] A Btk. 79. §-a értelmében, tekintettel a 80. §-ban meghatározott büntetékiszabási elvekre is a vádlottakkal szemben a bíróság által kiszabott büntetések törvényesek, azok kellően tükrözik a kialakult bírói gyakorlatot is, súlyosításukat nem tartotta indokoltnak az ítéltábla, de a II. r. vádlott esetében enyhítés végett bejelentett jogorvoslat sem alapos.

[25] Az ítélet egyéb rendelkezései is helyesek.

[26] A kifejtetteknek megfelelően az ítéltábla a bíróság ítéletét a Be. 605. § (1) bekezdésére utalással helybenhagyta a 605. § (4) bekezdését is felhívva.

[27] A bíróság a tárgyalási napok között elmulasztotta megjelölni a 2020. július 2. napját és 2020. november 9. napját, melyeket az ítéltábla pótolta. Egyúttal az ítéltábla feltüntette azt is, hogy az ítélet kihirdetésére 2020. november 9. napján került sor.

[28] A tárgyalási napok megjelölését követően a tárgyalást illetően mellőzte az ítéltábla az elsőfokú ítélet bevezető részéből a „folytatólagos” kitételt.

[29] A Be. 451. § (2) bekezdésének c) pontja kimondja, hogy a határozat bevezető része tartalmazza: ha a bíróság a határozatot tárgyaláson hozta meg, a bírósági eljárás helyét, a bírósági eljárás formáját, és azt, hogy az eljárás nyilvános volt-e.

[30] A bíróság tehát a határozatot tárgyaláson, nyilvános ülésen, ülésen, vagy tanácsülésen hozza meg. A tárgyalás vagy nyilvános ülés esetén a határozat – ha több tárgyalás volt az ügyben, külön tárgyalási napokra jelezve – a nyilvános vagy zárt jellegére való utalást is magában foglalja, továbbá a Be. 438. § (2) bekezdése alapján külön feltüntetve azt is, ha a zárt tárgyaláson hozott határozatot nyilvánosan hirdeti ki (Kommentár a büntetőeljárás törvényhez, főszerkesztő Dr. Polt Péter, Wolters Kluwer Hungary, Budapest, 2018.).

[31] A Be. 561. § (1) bekezdéséből következőleg az ügydöntő határozat bevezető részében kell részletezni a tárgyalási napokat is.

[32] Mindebből az a következtetés vonható le, hogy a nyilvános tárgyalás esetén a „folytatólagos” megnevezés a törvény szövegéből nem vezethető le.

[33] Az I. r. vádlott személyét illetően az előzetes fogvatartásban töltött idő szabadságvesztés büntetésbe történő beszámításánál az ítéltábla a Btk. 92. § (1) bekezdését és (2) bekezdését emeli ki.

[34] A másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés a Be. 613. § (1) és 574. § (1) bekezdését alapul.

Debrecen, 2021. április 26.

Dr. Balla Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr. Nagy Éva s.k. előadó bíró, Dr. Lányi Csaba s.k. bíró

Záradék: a Debreceni Törvényszék 9.B.90/2019/144. számú ítélete az ítéltábla jelen határozatával a mai napon jogerős.

Debrecen, 2021. április 26.

Dr. Balla Lajos s.k.
a tanács elnöke